

'Ondraaglijk psychisch lijden schrappen uit euthanasiewet, zou stap terug zijn'

'Schrap euthanasie op basis van louter psychisch lijden uit de wet', zo vroegen 65 professoren, psychiaters en psychologen in een open brief in deze krant (DM 8/12). Een selectie uit de reacties.

LEZERS

Onmenselijk

Het voorstel om euthanasie bij psychisch lijden niet meer toe te laten, is een gigantische stap achteruit. De ernst en last van psychisch lijden wordt weer eens zwaar onderschat. Niemand vraagt zomaar om te mogen sterven, en ik begrijp dat men niet graag aanneemt dat een 24-jarige voor de dood kiest. Maar deze mensen een 'zachte dood' ontzeggen is onmenselijk.

Eigenlijk duwt men die mensen terug naar de suïcide. Dit kan toch niet de bedoeling zijn? Indien ja: laat dan tenminste 'hulp bij zelfdoding' uit het strafwetboek verdwijnen.

Iemand die absoluut niet meer verder wil, maakt er meestal zelf een einde aan. Mensen hebben ook zelfbeschikkingsrecht. Ooit las

ik dat "het leven bedoeld is als een geschenk, en dat je het zou moeten kunnen teruggeven als het geen geschenk meer is".

Euthanasie is veel menselijker dan men denkt, en neen, in ons huidig systeem is het geen gegeven waar artsen losjes mee omspringen.

Myriam Roeland, Sint-Amansberg

Mijn moeder

In januari is mijn moeder uit het leven gestapt. Zij was een van die vijftig 'gevallen', die op basis van ondraaglijk psychisch lijden euthanasie aanvroegen. Hoewel het voor de familie emotioneel niet gemakkelijk was, hebben we haar keuze gerespecteerd en heeft ze ons op waardige en mooie wijze kunnen verlaten.

Dit was alleen mogelijk dankzij onze wetgeving. Er bekruipt me dan ook een gevoel van onbehagen als ik lees dat een groep van psychologen en professoren in een open brief vragen om deze toelating alweer te schrappen. Blijkbaar kunnen zij het respect niet opbrengen om mensen zelf te laten beslissen.

Mijn moeder had meermaals met zelfmoord bedreigd. Hadden de ondertekenaars van deze petitie dan verkozen dat mijn moeder verplicht was geweest haar dreigement uit te voeren? Denken ze dat een dergelijk drama voor de familie menselijker zou geweest zijn?

Juist het besef dat mijn moeder dankzij onze euthanasiewetgeving zelf haar einde kon kiezen, bracht haar rust in haar laatste dagen.

Wali Oliviers

Onze dochter

In tegenstelling tot de dames en heren professoren, die psychisch

lijden kennen vanuit hun professionele beleving als zorgverstrekkers, weten wij helaas maar al te goed wat het écht betekent, ondraaglijk psychisch lijden met de sterke klemtoon op 'ondraaglijk'.

Onze dochter wilde dood en tegen elkeen die het wilde horen, heeft ze dit tot in den treure herhaald. Van een uitermate begaafd, intelligent, gecultiveerd, belezen, sportief, muzikaal en briljant getalenteerd mooi meisje was zij door dit ondraaglijke lijden in de loop der eindeloze slopende jaren verworpen tot een menselijk wrak. Na maanden verblijf in allerhande psychiatrische instellingen kregen we telkens een sprankeltje hoop op beterschap, dat binnen de kortste keren ijdele hoop bleek te zijn. Meer dan vijftien jaar lang heeft zij en hebben wij als familie, ouders, zussen, grootouder de hel en de psychische folteringingen gezien en tot in onze kleinste vezels mee beleefd.

Op 33-jarige leeftijd is zij, psychisch doodgefolterd in afgrijselijke omstandigheden, overleden op een ziekenhuis- afdeling palliatieve zorgen. Dit onmenselijke lijden, deze onbeschrijflijke pijn, wensden we geen mens toe. Hadden we toen een competente psychiater/dokter gevonden die bereid was euthanasie uit te voeren, dan hadden we haar veel eerder uit haar verschrikkelijke lijden kunnen verlossen. Dames en heren professoren, u hebt het recht niet dit uitzichtloze lijden te banaliseren. Aub pas de wetgeving enkel zo aan dat hopeloze, radeloze mensen de weg naar euthanasie en begripvolle psychiaters/dokters gemakkelijker weten te vinden.

Hugo Besard, Brasschaat

Mijn vrouw

Willen de ondertekenaars van de open brief enkel nog diagnoses

stellen die ze kunnen objectiveren? En is er objectiviteit omdat men denkt wetenschappelijk te handelen?

Als het lijden ondraaglijk is, kan het besef dat er een uitweg mogelijk is, het lijden wel draaglijk maken. Dat maakte ik mee toen mijn vrouw na een nieuwe hersentrombose niet meer verder wilde. Dit heeft haar zeker geholpen waardoor ze het nu minder zwart ziet en ondanks alles toch verder wil.

Of wil men dat wie ondraaglijk lijdt het zelf in handen moet nemen om dit lijden te stoppen?

Johan Decruynaere

Moet niet uit wet

Euthanasie voor psychisch lijden uit de wet halen, hoeft niet. Wel zouden richtlijnen moeten worden uitgevaardigd om op basis van goede praktijken zo objectief mogelijk uit te maken wanneer een patiënt uitbehandeld is voor een psychiatrische aandoening. Zo een patiënt gedurende een voldoende lange periode een therapeutisch traject doen doorlopen, alvorens een uit- behandeling kan worden vastgesteld. Bepaalde artsen beslissen soms te snel om euthanasie toe te passen zonder voldoende te hebben vastgesteld of er echt wel sprake is van uitbehandeling.

Belangrijk is ook dat er debat zou komen over een wettelijke regeling voor hulp bij zelfdoding. Zo zou hulp bij zelfdoding strafbaar kunnen gesteld worden, tenzij de vraag wordt onderworpen aan dezelfde voorwaarden als voor euthanasie. Momenteel is hulp bij zelfdoding niet strafbaar, tenzij er sprake is van schuldig verzuim.

Raf De Rycke, voorzitter raad van bestuur Broeders van Liefde

De mens

Wat de mens onderscheidt van het dier is het bewustzijn, bewustzijn dat zetelt in de hersenen, in de

psyche. Als deze experts zeggen dat lijden aan een ongeneeslijke ziekte erger is dan ondraaglijk psychisch lijden dan miskennen zij de essentie van wat ons mens maakt.

Michel Huygens

Mogelijkheid

Euthanasie voor chronische of recidiverende psychiatrische aandoeningen moet aan uiterst strenge zorgvuldigheidseisen onderworpen worden, maar niet uitgesloten, onder andere omdat:

1) Er is aangetoond dat sommige dergelijke toestanden dieper en langer kunnen doen lijden dan de ergste fysieke ziekten.

2) Alleen maar de mogelijkheid van euthanasie kan wellicht meer psychiatrische patiënten in leven houden door hen te doen afzien van agressieve zelfdoding dan er door euthanasie zouden sterven.

Jan Bernheim professor-emeritus end-of-Life Care Research Group (VUB)

Parachute

De brief van onder anderen Ariane Bazan intrigeert me. Elke arts zal vooraleer zij/hij een praktijk begint, de Eed van Hippocrates afleggen. Hierin wordt beloofd om onder andere mensen te genezen. Terminaal zieken kunnen inderdaad de facto niet meer gezond worden! Het somatisch lijden verzachten via de palliatieve zorgen is echter een daad van menselijkheid in se...

Als een persoon een psychologische lijdensweg doorloopt die begint te lijken op een doodlopende straat, geeft dit de geneesheer mijns inziens weliswaar geen vrijbrief om "het infuus aan te hangen". Ook een mens met een zware endogene depressie verdient dat zachte, warme deken. Soms zelfs wordt dit een parachute tegen doodsangsten én ander lijden ?

De situationele steun in deze maatschappij wordt echter steeds meer geïnstitutionaliseerd. "Nuttig-zijn staat boven tijd maken waardoor innige tederheid stilaan verdwijnt..."

Joost Rotty, Lennik

Hakken in het zand

Eens te meer moeten de voorstanders de hakken in het zand planten en mogen ze in geen geval toegeven. Gelukkig houdt Wim Distelmans het hoofd koel: hij verwijst naar al die gevallen waarin de strijd tegen fysiek lijden niet helpt. Voor mij bestaat er geen onderscheid: lijden is lijden.

Ik voel me persoonlijk aangevallen want de verwachting is dat ik zelf zal getroffen worden door beide: door een onhoudbare chronische pijn in de onderrug en door het psychische lijden dat daarvan het gevolg zal zijn. Nu al heb ik last om te lezen, wanneer komt de dag dat ik ook niet meer zal kunnen schrijven?

Want chronische pijn vreet aan je concentratievermogen en ongeconcentreerd wil ik niet leven: ik wil een bewuste burger blijven die op zijn manier bijdraagt aan de betere samenleving.

Hoeveel patiënten zijn er uiteindelijk al geweest die euthanasie verkregen louter op basis van psychisch lijden? Ik schat hun aantal in op een zeer kleine minderheid. Moet daarover nu zoveel heisa worden gemaakt?

Staf de Wilde, De Haan